

Recensie: Motown the musical ★★★***

Shaftesbury Theatre Londen
donderdag 25 oktober 2018



foto © Tristram Kenton

Recensie:

Motown the musical is meer een educatieve voorstelling over een merk rond de opgang (vanaf 1959) en de crisis in de jaren '70 die record label Motown meemaakte, en die eigenlijk voor een stuk ook de crisis van de ganse sector blootlegt, dan een musical die je betreft en in de voorstelling trekt. Een label dat letterlijk en figuurlijk een stem gaf aan zwart Amerikaans talent dat tot dan geweerd werd op de radio. Motown de musical toont vooral ook hoe sterk het inging tegen de onderstroom van puur racisme dat in die dagen heerste in de VS wat deze musical tot de finale van het eerste deel leidt met Marvin Gaye's 'What's going on' dat geïnspireerd is op de Watts-rellen uit 1965. Beelden van blanken en zwarten die gescheiden werden in het openbaar leven, tot de KKK zien we. Ook de historische speech van Martin Luther King tot de moord op president Kennedy krijgen we te horen en te zien. Logisch dan ook dat optredens van de Motown-artisten extra beveiligd worden. In die maatschappelijke context ontvouwt zich het verhaal rond Motown dat sterren als The Jackson 5, Diana Ross, The Supremes, The Commodores, The Four Tops, The Temptations, Â Smokey Robinson & the Miracles, Â Marvin Gaye, Â Stevie Wonder, en vele anderen een eerste kans gaf in de muzikindustrie en hen ook groot maakte. Maar een klein label kan moeilijk opboksen tegen de major record labels, en de ene na de andere artiest of band wordt dan ook uitgekocht als die zijn contract niet wil uitdoen en denkt dat het gras aan de andere kant van de heuvel groener is. Niet zelden heeft dat eerder met financiële redenen te maken dan met artistieke. Stevie Wonder blijkt overigens een van de trouwste soldaten aan het label. Tot op heden valt hij nog steeds onder Motown-contract.

Dat overlopen van artiesten brengt oprichter Berry Gordy Jr. in financiële problemen en hij verliest ook een aantal songschrijvers die enkele hits wisten te schrijven. Het label verliest miljoenen, en nieuwe of overgebleven succesvolle acts als Smokey Robinson, Commodores, Â Rick James en Â Teena Marie brengen absoluut wel geld in het laatje, maar nooit van dezelfde grootteorde als wat The Supremes, Diana Ross en The Jackson 5 binnenbrachten.

We zijn in 1983 wanneer de musical start, en iedereen hoopt dat de oprichter van Motown naar het optreden Motown 25 waar alle artiesten die ooit onderdak vonden bij Motown een eenmalig reünieconcert geven dat uitgezonden wordt op tv-zender NBC. Gordy heeft niet zo veel zin om ernaartoe te gaan. Met 'Misschien was alles een leugen.' en 'De muziekbusiness, of wat er nog van overschiet' toont hij al meteen aan hoe sceptisch hij met de jaren geworden is. Om te begrijpen hoe dat kwam, vertelt Motown the musical het verhaal chronologisch als één grote flashback vanaf 1938, de bokswedstrijd van Joe Louis die de latere platenbaas zag en hem inspireerde om hetzelfde te gaan doen voor een groot publiek: ze gelukkig maken. Hij zal zich niet alleen toeleggen op muziek, maar ook Diana Ross een filmrol geven in 'Lady sings the blues' rond Billie Holiday.

Wanneer Berry Gordy (rol van Jay Perry) het label wil verkopen, botst hij op tegenstand van de die hard Motownfans die erg gehecht zijn aan het merk en de voortrekkersrol die het speelde voor zwarte artiesten. De culturele nalatenschap is te groot, vinden zij om het label van de hand te doen. Motown the musical trekt zoals gezegd de chronologische kaart. Niet zelden passeren nummers echter erg

fragmentarisch tijdens deze show. Terwijl in de voorstelling Gordy nog zegt aan Smokey dat een goed nummer bestaat uit een begin, midden en slot, zondigt deze musical op muzikaal vlak dus gek genoeg aan dat principe. Daardoor voelen medleys of korte fragmenten erg inwisselbaar en vrijblijvend aan en geraken de songs nooit onder onze huid.

Wij noteren onder andere een stevig meegeklapt 'Do You Love Me' van The Contours (ook te horen in Dirty Dancing overigens), 'Ain't no mountain high enough' van Marvin Gaye als finale van deel twee, 'Get ready' en 'My girl' door The Temptations, 'ABC' en 'I want you back' van The Jackson 5, 'Please Mr. Postman' van The Marvelettes, 'Reet Petite' van Jackie Wilson en 'Brick house' van the Commodores. Motown the musical integreert ook taalhumor. 'That Stevie is a wonder', is onder andere een van de betere. Natalie Kassanga moet als Diana Ross echter alles uit de kast halen om het publiek te betrekken bij het walsje 'Reach Out and Touch (Somebody's Hand)' dat tevens het debuut was van Ross als soloartieste. Kassanga gaat van de trap richting parterre om twee toeschouwers het nummer even te laten zingen. Een daarvan zingt zo vals als een kat, maar krijgt daar toch applaus voor. 'Kunnen we van de wereld een betere plaats maken en dit soort zaken niet langer doen?' staat er in onze notities in hoofdletters. Het tweede deel van Motown the musical moet het verder vooral hebben van de schattigheid van een jongetje dat in de huid kruipt van de jonge Michael Jackson.

Motown the musical is dus goed, maar ook niet meer dan dat. Het erg opvallend luxueus uitgevoerde foldertje (zwaarder qua papierdikte dan wat de rest van de West End presenteert én nog eens gelamineerd ook) doet verwachten dat de scenografie en kledij dat ook is. Helaas valt dat even dik tegen, want niet zelden voelt het podium erg leeg aan. Deze productie kiest dan ook namelijk voor slechts een paar decorelementen, het meeste moet vooral komen van de ledschermen om een bepaalde sfeer op te roepen. Toch blijft het naar ons gevoel allemaal te kaal, en door het hoog aantal personages dat de revue passeert, geraak je er ook niet of nauwelijks emotioneel mee verbonden.

< Bert Hertogs >